

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33895
Nom	Museologia i museografia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau d' Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau d' Història de l'Art	5 - Patrimoni Historicoartístic	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BESO ROS, ADRIAN	230 - Història de l'Art
MONTERO TORTAJADA, MARIA DE LA ENCARN	230 - Història de l'Art

RESUM

Aquesta matèria pretén abordar l'estat actual de la museologia: la història dels museus, les col·leccions i el seu futur; de la museografia, amb especial atenció a les principals directrius de la seua gestió, a través de diferents departaments i, atenent a la singularitat territorial i de pertinença; i de les exposicions, per mitjà de la seua àmplia varietat tipològica i les fases de desenvolupament del procés expositiu, en el que l'historiador de l'art pot tindre una funció essencial. Així mateix, en el transcurs de la seua consideració caldrà analitzar les diferents propostes arquitectòniques en territori espanyol, amb especial incidència sobre aquells models que han aflorat en l'última dècada i constitueixen un panorama singular de la museologia a Espanya. Finalment, atendrem la singularitat dels diferents equipaments que s'han convertit en imprescindibles des de la perspectiva d'ús i gaudi dels museus i les exposicions.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els estudiants que es matriculin d'aquesta matèria han de disposar dels rudiments bàsics en el coneixement de la ciència de la Història de l'Art que han d'haver adquirit en els cursos previs del Grau d'Història de l'Art.

COMPETÈNCIES

1006 - Grau d' Història de l'Art

- Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.
- Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.
- Capacitat per presentar i exposar oralment i per escrit projectes de gestió i de discussió de tots els camps d'actuació de la història de l'art.
- Capacitat per transmetre informació, tant oral com escrita, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Capacitat per a la resolució dels problemes que es presenten en l'exercici professional com a historiador o historiadora de l'art o gestor del patrimoni.
- Capacitat per treballar en equip i integració en equips multidisciplinaris amb professionals d'altres àrees de coneixement.
- Prendre contacte directe amb les obres artístiques mitjançant visites als monuments històrics, museus i exposicions que mostren al públic aquest tipus d'obres.
- Capacitat per dissenyar un projecte integral de gestió del bé artístic, des del seu coneixement fins a la seua explotació social.
- Desenvolupar un aprenentatge autònom i les habilitats necessàries que afavorisquen les relacions interpersonals.
- Coneixement del patrimoni historicoartístic.
- Coneixement de museologia i museografia.
- Saber aplicar els coneixements bàsics de museologia i museografia en la gestió d'institucions museístiques.
- Motivació per la qualitat a través d'un compromís ètic personal amb l'entorn professional.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumnat haurà d'adquirir coneixements suficients per aprovar l'assignatura referits a: Conceptes de museu, museologia i museografia. El col·leccionisme artístic. De la creació dels grans museus a la nova museologia. Aspectes institucionals i jurídics dels museus. Tipologies de museus. Organització i gestió dels museus. La documentació museològica. Maneres d'anàlisi de les obres artístiques. Els museus i la conservació i restauració del patrimoni. El museu i la seva dimensió social. Criteris expositius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LA MUSEOLOGIA I MUSEOGRAFIA

Es tracta d'aclarir les diferències substancials entre la ciència de la Museologia i la Museografia, així com les diferents teories que han tractat de renovar la teoria i pràctica museística acord amb la societat actual.

2. DEL FONS AL MUSEU

La finalitat d'aquesta unitat temàtica és introduir l'alumnat en la formació de les principals col·leccions i el fenomen del naixement dels museus i de les exposicions artístiques. Així mateix, es tractarà les diferents maneres de formalitzar la cessió, donació, o dipòsit de les col·leccions particulars en institucions públiques.

3. GESTIÓ MUSEÍSTICA

Coneixement de les estructures museogràfiques i de les principals formes d'organització departamental i funcional dels Museus. Introduir els estudiants als corrents més actuals de museografia contemporània.

4. LES EXPOSICIONS

Estudi de les diferents tipologies i fases i estructura del projecte expositiu. Anàlisi de les nocions bàsiques per al desenvolupament del projecte expositiu: disseny, cronograma, producció, desenvolupament, instal·lació i la seua visualització en exemples concrets.

5. COMUNICACIÓ, DIFUSIÓ I DIDÀCTICA

Una de les principals funcions del museu actual passa per difondre les col·leccions entre el públic general. Es pretén aproximar l'estudiant a les eines bàsiques de comunicació de l'objecte artístic.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es proposa aplicar una metodologia teòrica / pràctica on l'alumne / a pugui discernir i treballar la museologia i el disseny d'exposicions des del coneixement directe i l'experiència pràctica. A més s'exigirà tenir coneixements històrics per poder debatre sobre la gènesi de la museologia i la seva evolució i projecció de futur. L'assignatura es planteja des d'una òptica de reflexió, coneixement i discussió.

A. Tres hores de classe presencial per setmana.

1. Classes teòriques impartides pels professors (30 hores / curs). Aquestes classes tindran una durada de 2 hores a la setmana en les quals els professors exposaran a l'alumnat els aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran bibliografia per a la preparació de l'examen.
2. Classes pràctiques (15 hores / curs). Realització d'exercicis pràctics durant una hora a la setmana dins de les classes presencials establertes.

B. Assistència a Seminaris o Activitats Complementàries.

1. Assistència obligatòria de l'alumnat a una activitat, organitzada pels professors de l'assignatura, com visites fora de l'aula o l'assistència a conferències i / o Seminaris monogràfics. Perquè sigui valorada l'activitat, s'haurà de lliurar una memòria sobre l'activitat realitzada.

C. Assistència a tutories no programades.

1. L'alumnat podrà assistir a les hores d'atenció que li professor tingui establertes, per tal de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte sobre l'assignatura.

D. Assistència a tutories programades.

1. L'alumnat haurà d'assistir a tutories programades pel professorat amb la finalitat d'establir els objectius necessaris per a la realització del treball en grup, en sessions programades fora de l'horari docent

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1. El seguiment de la preparació de les classes teòriques i de les classes pràctiques. Aquest control tindrà lloc a través dels exercicis i comentaris de textos realitzats en les classes pràctiques, en les quals s'avaluarà la participació de l'alumnat en el debat establert així com en els exercicis escrits que han de lliurar als professors.
2. L'assistència a seminaris o activitats complementàries dels quals caldrà presentar una memòria per a la seva avaluació final.
3. L'examen final constarà de la realització d'un treball en grup (mínim 4 i màxim 6 persones) consistent en el desenvolupament d'un projecte museístic, que s'avaluarà de la manera següent:
 - a) presentació del projecte per escrit al professor. Control i seguiment en tutories programades.
 - b) exposició oral i defensa del treball realitzat en la data d'examen oficial.

El percentatge exacte en la nota final és el següent:

Prova escrita: projecte museogràfic	60 %*
Lectures i activitats complementàries	30-20 %
Treball	10-20 %
Total:	100 %

*Per a l'avaluació final, serà necessari tenir un mínim de 4 en el projecte museogràfic per poder realitzar la nota mitjana. No s'avaluaran els treballs que no hagin estat autoritzats i tutoritzats prèviament.

Excepcionalment i en la segona convocatòria es podrà lliurar un treball individual amb el consentiment del professor.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- L. ALONSO; I. GARCÍA (2005), Diseño de exposiciones. Concepto, instalación y montaje, Alianza Editorial, Madrid.
- L. ALONSO FERNÁNDEZ, (1989), Museos de arte contemporáneo. Los trabajos de Sísifo, Letra Internacional, nº15/16, pp. 67-72, Madrid
- L. ALONSO FERNÁNDEZ, (1993), Museología. Introducción a la teoría y práctica del museo, Itsmo, Fundamentos Maior, Madrid.
- L. ALONSO FERNÁNDEZ, (2001), Museología y Museografía, Ediciones Serbal, Barcelona, 2001
- M. BELCHER (1994), Organización y diseño de exposiciones. Su relación con el museo. Trea, Gijón
- B. DELOCHE (1985), Museologica. Contradictionset logique du Musée, Institut Interdisciplinaire d'Etudes Epistémologiques, Paris.
- A. GARCÍA BLANCO (1999), La exposición. Un medio de Comunicación. Akal, Madrid
- R. GREENBERG, B.W. FERGUSON, S. NAIRNE (1996), Thinking about exhibitions, Londres.
- F. HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, (1994), Manual de Museología, Síntesis, Madrid.
- A., LEON. (1978), El museo. Teoría, praxis, utopía, Cátedra, Madrid.
- R.S. MILES, M.B., ALT, D.C., GOSLING, B.N. LEWIS and A.F. TOUT (1988), The design of educational exhibits, Londres.
- J.M., MONTANER, (1990), Nuevos museos. Espacios para el arte y la cultura, G. Gili, Barcelona, 1990
- J.M., MONTANER y J. OLIVERAS, (1986), Los museos de la última generación, G. Gili, Barcelona, 1986.
- R.M. MONTSERRAT, E. MORRAL, E. PORTA (1982), Sistema de documentació per a Museus, Generalitat de Catalunya, Barcelona.
- A. PIVA, (1983), La costruzione del Museo Contemporáneo, Jaca Book Spa, Milán.
- J.C. RICO, (1999), Los conocimientos técnicos: museos, arquitectura, arte, Madrid, Sílex.
- J. SANTACANA MESTRE y N. SERRAT ANTOLI (Coord) (2005), Museografía didáctica, Ariel, Barcelona
- Francis H. TAYLOR (1948), The taste of Angels, London.
- Francis H. TAYLOR (1960), Artistas, príncipes y mercaderes. Historia de coleccionismo desde Ramses a Napoleón, Barcelona.
- Rod TAYLOR (1986), Educating for Art. Critical response and development, Londres.
- G. THOMPSON, (1998) El museo y su entorno, Akal, Madrid.

- VV.AA. (1984), Llibre blanc dels Museus de Catalunya , Barcelona.
- VV.AA. (1970) Manual for Museums, Unesco, Suïza.
- F.J. ZUBIAUR CARREÑO, (2004), Curso de museología, Trea, Gijón.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació de la docència

Es manté el pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Per a garantir les mesures de distància i seguretat, les hores teòriques(T) tindran una presencialitat del 50%, amb la rotació per setmanes alternes dels estudiants dividits en dos subgrups per ordre alfabètic. Les hores d'activitats complementàries (hora setmanal P, 15h. en total) es realitzaran de forma no presencial. Les ampliacions a les Guies docents dels diferents grups de l'assignatura recolliran les especificacions de la planificació docent per a cada grup.

3. Metodologia docent

Classe presencial teòric-pràctica amb assistència del 50% de l'estudiantat per setmanes alternes que, segons la planificació del professorat responsable, o bé podran ser seguides per l'altre 50% per videoconferència síncrona a través de la plataforma Blackboard Collaborate, o bé es complementarà amb diferents tipus de materials i activitats a través de l'Aula Virtual. La planificació de la docència s'especificarà a principi de curs.

Les tutories es faran de forma no presencial (a través del correu corporatiu de la UV) o de forma presencial prèvia cita concertada amb el professor.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent. En l'ampliació a la Guia Docent de cada grup s'especificaran les proves que componen l'avaluació.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.

